

DWO 2005 brengt Nederlands datawarehousing-landschap in kaart

Hoe volwassen zijn onze datawarehouses?

Paul van der Linden en Hans Lamboo

Tijdens de twaalfde editie van Database Systems, dat op 15 en 16 maart jongstleden werd gehouden in het Holiday Inn in Leiden, werd de aftrap gegeven van het Nationaal Data Warehouse Onderzoek 2005.

Het DWO 2005, zoals het in de wandelgangen heet, is een onafhankelijk onderzoek dat door Database Magazine alweer voor de tweede keer wordt georganiseerd. De eerste keer was in 2000 en lag de nadruk op het opzetten en uitvoeren van datawarehouseprojecten. Gezien de relatieve nieuwheid van het onderwerp toen een voor de hand liggende keuze.

Het tweede Nationale Data Warehouse Onderzoek richt zich met name op het gebruik en de acceptatie van datawarehouse-omgevingen. Hoe een datawarehouse-project moet worden aangevlogen is inmiddels wel bekend. Door schade en schande wijs geworden is er inmiddels veel te vinden over de do's en dont's en weten organisaties over het algemeen de tips en tricks wel te vinden – en de valkuilen te vermijden.

Veel minder is bekend over de fase erna. Je hebt een datawarehouse-omgeving, en dan? Hoe zorg je ervoor dat het een levende omgeving is die is ingericht op het omgaan met wisselende gebruikerswensen? Hoe kun je zo'n omgeving laten meegroeiën (en krimpen) met de organisatie? Heeft zo'n omgeving een aparte beheerorganisatie en specifieke rollen nodig – of kun je gewoon

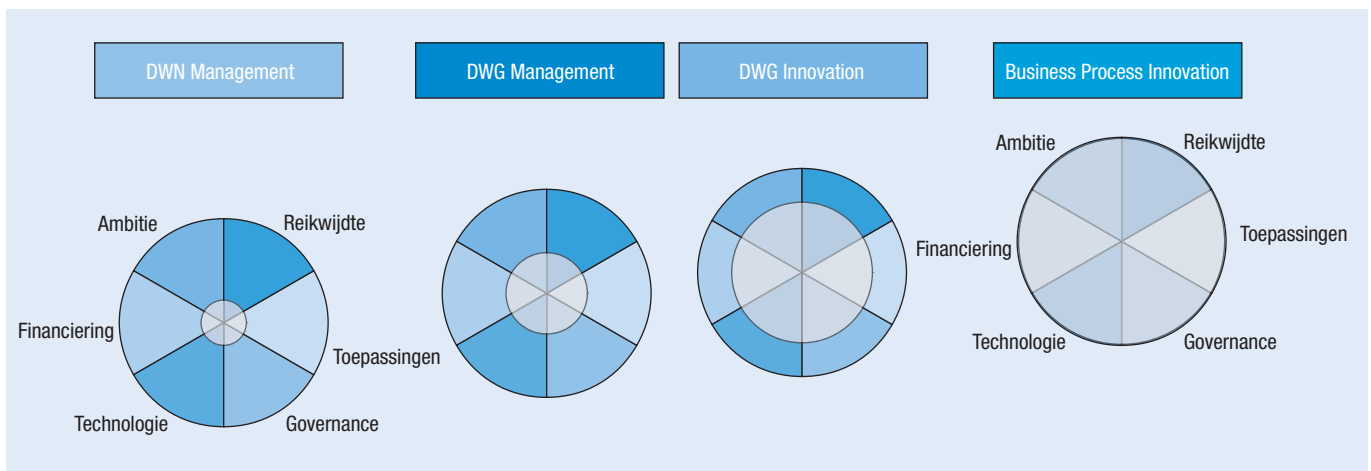
gebruik maken van de beheerorganisatie en rollen zoals je die ook voor je operationele omgeving hebt ingericht? En dan hebben we het nog niet gehad over leveranciers en producten die verdwijnen of fuseren, of de ontwikkeling dat datawarehouses steeds meer worden geacht operationeel te zijn.

Het tweede Nationale Data Warehouse Onderzoek richt zich met name op gebruik en acceptatie van datawarehouse-omgevingen

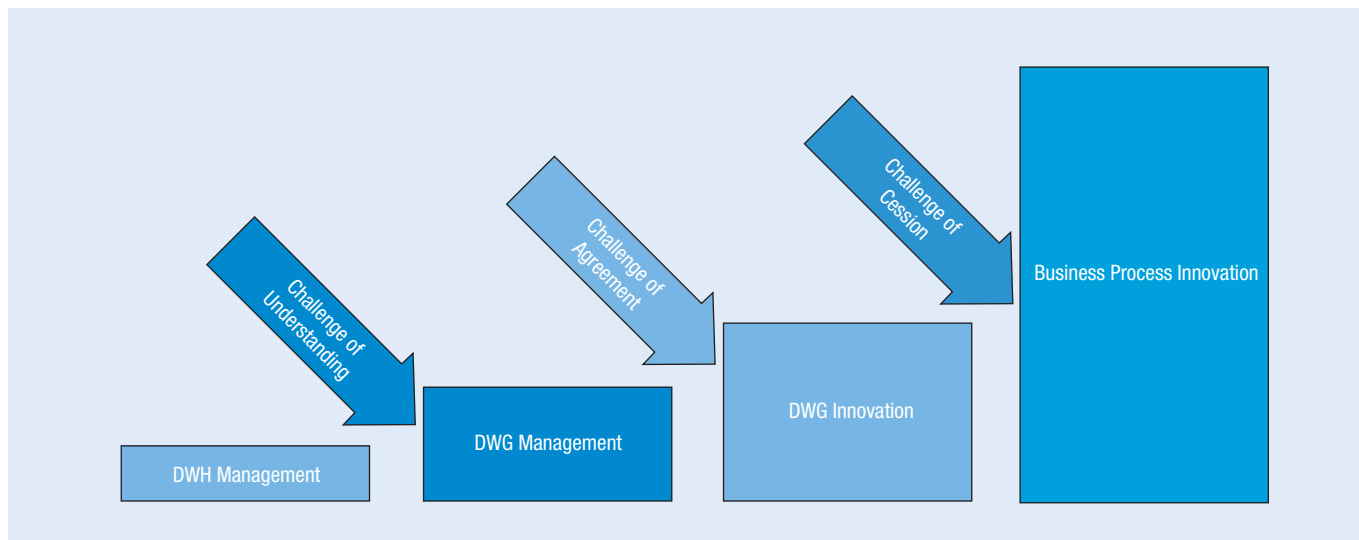
Het DWO 2005 tracht het antwoord dat Nederlandse organisaties op deze vragen geven helder in beeld te brengen.

Praktijkproblemen

In de dagelijkse praktijk van datawarehousing geldt vaak dat verschillende problemen tegelijkertijd kunnen spelen. Voorbeelden hiervan zijn een time-to-market tussen een business-aanvraag en het uiteindelijke informatieproduct (rapport, analyse) die als te lang wordt ervaren. Datakwaliteitsproblemen doen zich

Afbeelding 1: Het CLM Maturity model.

Afbeelding 2: De overgang tussen plateaus.

bij de meeste organisaties voor. Bij datawarehousing worden al deze problemen naar het datawarehouse overgezet. Vaak lukt het niet om het datawarehouse als ultieme bron van de waarheid gepositioneerd te krijgen en ontstaan naast 'het' datawarehouse weer nieuwe data warehouses. Planningen worden niet gehaald en inzicht in (of beter: overzicht over) de integrale datawarehouse-omgeving ontbreekt. Gebruikers accepteren de informatie niet die door het datawarehouse wordt geleverd en vinden het een onbetrouwbare informatiebron. Resultaat: men blijft toch (onder water) de oude bronnen gebruiken en heeft nog steeds geen consistent beeld.

Maturity levels

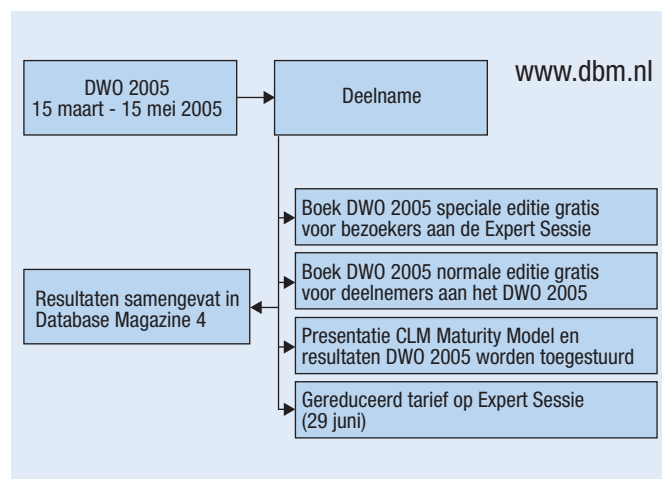
Maar er speelt nog een tweede factor mee. Het volwassenheidsniveau bepaalt welk probleem op een bepaald plateau relevant is. De organisatie die het nog niet gelukt is om datawarehouse-projecten altijd volgens een vaste aanpak uit te voeren, hoeft zich voorlopig niet bezig te houden met het aanschakelen van meerdere afdelingen of met business process redesign op basis van beschikbare informatie en inzichten. Dit alles gaat volgens het principe: je moet eerst kunnen lopen voordat je kan rennen. Voor organisaties is het derhalve essentieel om te weten op welk DWH-niveau ze zich bevinden en welke aandachtspunten derhalve gelden. Welke problemen moeten nu aangepakt worden om op een volgend niveau te kunnen komen? Deze wetenschap bespaart inspanningen die vanaf het begin al gedoemd zijn om te mislukken; eenvoudig omdat ze thuishoren op een ander volwassenheidsniveau.

De vragen die in het kader van het DWO 2005 worden gesteld hebben tot doel om te bepalen waar we staan. Het onderliggende Cost & Lifecycle Management (CLM) model wordt gebruikt om dit inzichtelijk te maken. Hierdoor wordt duidelijk met welke aspecten en problemen we bezig moeten zijn om onze datawarehousing op een hoger plan te krijgen.

Het maturity level wordt onder andere bepaald door te kijken naar de volgende aspecten:

- Reikwijdte: welk deel van de organisatie (onderdelen, gebruikerstypen) gebruikt het datawarehouse;
- Toepassingen: soort gebruik van het datawarehouse (rapportage, OLAP, datamining etcetera);
- Governance;
- Technologie;
- Financiering;
- Ambitie.

Overigens zullen de meeste organisaties aspecten laten zien die thuishoren bij verschillende maturity levels, dit is normaal. Het gaat er juist om dat duidelijk wordt waar 'de' datawarehousing van een organisatie zich als geheel bevindt. Indien de meeste indicatoren wijzen op een level 2 organisatie (DWG Management) is het zaak om eerst level 1 problemen te adresseren, vervolgens om zich te concentreren op de level 2 aspecten en level 3 en 4 voorlopig even met rust te laten.

Afbeelding 3: De opzet van DWO 2005 samengevat.

De vier plateaus van het CLM-model

Data Warehouse (DWH) Management: de nadruk ligt op het datawarehouse in technische zin. Het datawarehouse wordt veelal gezien als een project. Veel inspanning is nodig om een herhaalbare werkwijze op te bouwen. Aanleiding is veelal het nastreven van een effectievere en efficiëntere rapportage. Financiering vindt plaats op projectbasis (incidenteel).

Data Warehousing (DWG) Management: uitbreidingen en wijzigingen aan de datawarehouse-omgeving gaan via een gedefinieerde aanpak. Het datawarehouse wordt gezien als een proces waardoor aandacht ontstaat voor beheer, organisatie-aspecten, rollen en procesinrichting. Het aantal organisatie-onderdelen die gebruik maken van het datawarehouse neemt toe, waardoor afstemming over bijvoorbeeld de betekenis van data noodzakelijk wordt. Verbeterde analyse en opportunity spotting. Het datawarehouse wordt gezien als een cost centre.

Het volwassenheidsniveau bepaalt welk probleem op een bepaald plateau relevant is

Data Warehousing Innovation: de nadruk is verschoven naar het gebruik en de acceptatie van het datawarehouse. De meeste organisatie-onderdelen maken voor een groot deel van hun werkzaamheden gebruik van datawarehousing. Afspraken worden zoveel mogelijk gemeenschappelijk (boven processen) afgesproken. Aandacht voor inter-procesverbetering ontstaat (opportunity spotting over processen heen). Datawarehousing wordt gezien als een profit centre.

Business Process Innovation: datawarehousing als bron voor organisatieverandering. Informatie uit het datawarehouse staat hier centraal en suggereert kansen en signaleert bedreigingen. Afspraken worden op organisatieniveau gemaakt. Aandacht strekt zich uit tot de extended enterprise.

Bij de overgang tussen de verschillende plateaus is sprake van drempels die genomen moeten worden, alvorens een volgend plateau bereikt kan worden. Tussen de eerste twee plateaus gaat het om begripsmatige crises, waarin de organisatie helder moet krijgen wat datawarehousing is en inhoudt (Challenge of Understanding). De stap naar DWG Innovation bestaat eruit dat tussen processen overeenstemming moet worden bereikt over de werking en inrichting van datawarehousing binnen de organisatie. De laatste uitdaging, de stap naar Business Process Innovation, vereist dat hetgeen processen onderling hebben bereikt wordt doorgezet naar enterprise-niveau.

Paul van der Linden (Paul.PFH.vanderLinden@AtosOrigin.com) is senior consultant Data Warehousing/BI bij Atos Origin en geeft leiding aan Data Warehousing Cost & Lifecycle Management (CLM).

Oproep aan gebruikers en bouwers van datawarehouses

Tussen 15 maart en 15 mei 2005 staat op de site van Database Magazine (www.dbm.nl) een survey waarin deelnemers hun antwoorden op alle hier gestelde vragen kwijt kunnen.

Het onderzoek heeft een anoniem karakter en resultaten zullen dan ook voor Nederland als geheel en op sectorniveau worden getoond. Bij het selecteren van de vragen wordt rekening gehouden met het feit dat een deelnemer gebruikt maakt van het datawarehouse (business user) dan wel betrokken is bij datawarehouse-ontwikkeling en -beheer (IT). Beide categoriën (business en IT) worden dus uitdrukkelijk uitgenodigd om hun visie op datawarehousing anno 2005 in te vullen.

De resultaten

DBM zal in een artikel en een aparte Expert Meeting ingaan op de resultaten van het onderzoek. Het artikel zal de resultaten op globaal niveau presenteren. Tijdens de Expert Meeting zal gedetailleerd worden ingegaan op de resultaten van het DWO 2005. Ook zal er in juni een boek verschijnen waarin het gebruikte Cost & Lifecycle Management (CLM) Maturity Model en de plateaus uitvoerig worden beschreven, alsmede de gedetailleerde resultaten. Per plateau worden uitdagingen genoemd en advies gegeven. Aan de hand van dit model kunnen organisaties zelf bepalen waar men zit, wat de quick wins zijn en welk advies van toepassing is.

Redenen om mee te doen

1. Deelnemers aan het DWO 2005 krijgen een speciale editie van het DWO 2005 boek waarin de gedetailleerde uitkomsten van het onderzoek staan beschreven, alsmede conclusies en aanbevelingen. Ook wordt een presentatie gestuurd waarin het CLM-model en de resultaten van het DWO 2005 worden toegelicht.
2. Daarnaast hebben deelnemers aan het DWO 2005 tegen een gereduceerd tarief toegang tot de Expert Meeting eind juni (50 procent of tweede deelnemer gratis) waarin de resultaten worden gepresenteerd en door experts worden besproken.
3. Tenslotte is het mogelijk om, indien u dit wenst, exclusief voor deelnemers kosteloos een terugkoppeling te krijgen over datawarehousing binnen uw organisatie, waarbij advies ter verdere verbetering wordt aangereikt.

Invullen van de vragenlijst op www.dbm.nl duurt ongeveer 20 minuten.

Zie www.dbm.nl